

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 203: Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Nedsættelse af grundskylden af landbrugs-ejendomme og lignende ejendomme).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).

(Fremsat 19/3 97. Første behandling 2/4 97.

Betænkning 6/5 97. 2 ændringsforslag af Aage Brusgaard (FP) 7/5 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 2 ændringsforslag af Aage Brusgaard (FP).

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 af Aage Brusgaard (FP) forkastedes, idet 43 stemte for, 61 imod.

§ 1 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 2 af Aage Brusgaard (FP) forkastedes uden afstemning.

§ 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af lovforslag nr. L 251: Forslag til lov om fremskaffelse og anvendelse af humant blod og blodprodukter til lægemiddelformål m.v.

Af sundhedsministeren (Birte Weiss).

(Fremsat 7/5 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Det har i en længere årrække spillet en afgørende rolle for den danske forsyning af donorblod, at den har været sikret af frivillige og ubetalte donorer, og at man derigennem har kunnet opretholde selvforsyningen med blod af høj kvalitet.

For bloddonorkorpset har det været en betingelse, at intet led i produktionskæden tjener på blodet, og blodprodukter har derfor heller ikke måttet eksporteres uden efter konkret aftale med donorerne.

Med dette forslag får vi for første gang en egentlig lovgivning vedrørende forsyningen af donorblod og blodprodukter. Med forslaget understreges, at der er tale om en gave fra frivillige, ubetalte donorer. Der er derfor god mening i, at de offentlige blodbanker pålægges pligt til at tilrettelægge deres tappekapalet, således at de ud over deres eget behov for blod også kan levere frossen plasma til videre produktion på Statens Seruminstitut.

At blodbankerne pålægges at levere blod vederlagsfrit til Seruminstittuttet er i god overensstemmelse med donorerens grundbetingelse, nemlig at det afgivne blod ikke er en vare, som kan være genstand for fortjeneste, men derimod en frivillig, gratis ydelse, som skal udnyttes optimalt og uden fortjeneste for de involverede parter.

Med forslaget fastslås det, som hele tiden har været grundlæggende i den danske blodforsyning: at blodet er donorerens gave til det danske sundhedsvæsen; at det ikke må blive til genstand for profitgivende produktion; at blodet leveres gratis til Seruminstittuttet; at instituttet kun får dækning for de direkte udgifter ved fremstillingen af blodpræparaterne; at disse skal leveres som en tjenesteydelse til sundhedsvæsenet, og at eventuelt overskud af blodprodukter ikke må eksporteres uden en konkret aftale med donorerne.

Socialdemokratiet er enig i dette forslag, som vi anser for helt afgørende for, at vi også fremover kan regne med at have et stort korps af donorer, som med jævne mellemrum gratis vil afgive blod til brug for vores sundhedsvæsen, og vi kan tilsige forslaget en hurtig behandling.

Ester Larsen (V):

Dansk blodforsyning er aktuelt kommet i en ret uheldig situation. Regeringen mener, at problemet kan løses gennem vedtagelse af en lov.

Venstre har nogle spørgsmål, vi ønsker svar på, inden vi kan tage endelig stilling til lovforslaget, men generelt er Venstre positiv over for at finde en løsning, der kan sikre, at vi bevarer vores værdifulde donorsystem. Der er en lang og fornem tradition her i landet for, at mange mennesker føler en forpligtelse til at hjælpe syge ved at give blod.

I en lang række andre sammenhænge har vi overladt alle hjælpeopgaver til samfundet. Alene af den grund er det værdifuldt, at vi bevarer systemet, hvor der er plads og anledning til en uegennyttig indsats.

Selvforsyningspolitikken er central i den danske blodpolitik, og Venstre vil som sagt gerne medvirke til at finde en løsning på den aktuelle problematik.

Henriette Kjær (KF):

Den ordning, vi har her i Danmark med et frivilligt donorkorps, der uden betaling donerer blod, er god, sikker og stabil. Det sikrer os en høj selvforsyningsgrad, som er yderst hensigtsmæssig, og det er da også EU's overordnede politik, at medlemsstaterne skal være selvforsynende med blod og plasma.

Derfor er det vigtigt, at vi sikrer en stadig tilgang af frivillige bloddonorer, der kan være trygge ved, at deres blod ikke gøres til genstand for handel ogandel. Det er flot og prisværdigt, at så mange mennesker frivilligt møder op til tapning flere gange om året år efter år uden at få nogen personlig vinding ud af det. Det bør vi skønne på, og vi bør respektere, at donorkorpset ikke er villigt til til at donere blod uden at være 100 pct. sikker på, i hvilken sammenhæng det bliver brugt.

Med dette forslag bliver der sat nogle rammer op, der sikrer Statens Seruminstitut eneret til at behandle det danske blod. Det betyder, at andre interessenter, danske såvel som udenlandske, er stillet lige. Ingen kan konkurrere om det danske blod.

I Det Konservative Folkeparti ser vi lovforslaget som en nødvendighed for at opretholde det gode, frivillige donorkorps, der sikrer os den selvforsyning, der er ønskelig, og som i visse situationer kan blive afgørende.

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Da vores ordfører, hr. Jørn Jespersen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige følgende:

Forslaget går – som flere ordførere har været inde på – ud på at beskytte det danske system med frivillige og ubetalte donorer. Det synes vi er et godt system, det er ædelt, og vi skal forsøge at bevare det. Derfor er vi positivt indstillet over for forslaget.

Ulla Solvang (RV):

Da fru Vibeke Peschardt ikke kan være til stede, skal jeg fremføre hendes ordførertale.

Danmark skal fortsat opretholde selvforsyningen med blod og blodprodukter. Det ønsker sundhedsministeren med sit lovforslag at sikre. I henhold til lovforslaget skal forsyningen fortsat baseres på blod fra frivillige og ubetalte donorer tappet af blodbanker, der er tilknyttet det offentlige sygehusvæsen, og Seruminstittet skal som eneleverandør forestå indsamling, produktion, fremskaffelse og distribution af plasma og blodprodukter.

Der er flere stærke argumenter for, at oprettholdelsen af ordningen med dansk selvforsyning skal sikres. Her skal blot nævnes nogle få, som knytter an til kvalitet og forsyningssikkerhed.

For det første fungerer ordningen godt. Netop den kendsgerning, at de omkring 250.000 donorer herhjemme afgiver blod frivilligt og ubetalt, er med til at sikre blodets kvalitet.

For det andet giver anvendelsen af dansk blod og blodprodukter de mindste komplikationer, dels fordi danske patienter – som det nævnes i bemærkningerne til lovforslaget – er immune over for mange af de bakterier og vira, det danske blod indeholder, dels fordi vi ved selvforsyning kan undgå at importere smitte via medicin fremstillet af blod. Sidstnævnte argument indgik i WHO's anbefaling om selvforsyning i 1980'erne og underbygges af, at aids blandt blødere først og fremmest er et problem i de lande, der ikke fulgte WHO's anbefaling.

Endelig vejer hensynet til forsyningssikkerheden tungt. Ingen ønsker en situation, hvor Danmark har opløst sit donorkorps og så pludselig

står uden blod og blodprodukter, fordi den udenlandske leverandør pludselig ikke kan levere varen på grund af konkurs, forurenede blod eller lignende.

Det Radikale Venstre mener, at hensynet til kvalitet og forsyningsikkerhed er vægtige argumenter. Disse hensyn og dermed hensynet til patienterne danner udgangspunktet for sundhedsministerens lovforslag. Derfor støtter Det Radikale Venstre ministerens forslag.

Jan Køpke Christensen (FP):

Vi oplevede forleden, at der var en del polemik i medierne med hensyn til, at EU nu som bekendt skulle til at blande sig i den danske selvforsyning af blod, og vi må nok sige, at vi i Fremskridtspartiet blev en del fortørnede.

Danmark har jo som bekendt et enestående system med dette frivillige donorkorps af høj kvalitet, og det skal ikke ødelægges af forkerte og vanvittige EU-regler. Det er jo – må vi erkende – befolkningens velfærd, der står på spil også i denne sag.

Vi er glade for, at ministeren ser ud til at være enig i de principper, Fremskridtspartiet har, og at ministeren griber ind og sikrer, at EU i hvert fald ikke kan tvinge danske hospitaler til at gå på kompromis med sikkerheden og tvinge blod ud i licitation, som man også har været inde på. I dette tilfælde må befolkningens velfærd gå foran de økonomiske interesser, og det skal sundhedsministeren – ser det ud til – nok sørge for. Heri er Fremskridtspartiet ganske enig.

Vi ved jo også, at da vi i sin tid gik ind i EU, var sundhedsområdet som bekendt undtaget, og det dér med, at højtflyvende embedsmænd og kommissærer nu mere eller mindre ser ud til måske at ville tage magten, at trække magten til sig på dette område, må vi selvfølgelig tage afstand fra.

Vi er som bekendt varme tilhængere af dette forslag. Vi har et godt system i Danmark, og det skal vi bevare. Vi vil også gerne takke for, at man har så mange bloddonorer, der melder sig, og jeg synes, det er flot, at det er tilfældet.

Dog må jeg sige, at da vi i gruppen i dag drøftede dette forslag, var der et af gruppemedlemmerne, der fortalte, at han tidligere havde været bloddonor, men på et eller andet tidspunkt røg han ud af systemet, og han havde hørt om flere, der ligeledes var røget ud af systemet.

Det synes jeg da man måske skal prøve at tænke på i ministeriet. Er der noget i administrationen af det her, der gør, at folk, selv om de

ikke selv melder sig ud, pludselig kobles fra, selv om der ikke skulle være nogen argumenter for det i relation til den pågældende person? Det er sådan en sidebemærkning til forslaget.

Men selve forslaget er vi naturligvis tilhængere af. Vi synes, det er godt og positivt.

Bruno Jerup (EL):

Vi er også fra Enhedslistens side tilfredse med, at sundhedsministeren har fremsat et forslag om at opretholde den danske ordning med selvforsyning af blod og blodprodukter.

Det danske system med frivillige og ubetalte donorer er godt; det sikrer blod af høj kvalitet, og et frivilligt, ubetalt donorkorps sikrer i vid udstrækning, at kun raske mennesker, der ikke løber nogen helbredsrisiko ved blodtapning, giver blod. Det betyder, at blod og blodprodukter til enhver tid vil være af høj kvalitet.

Når kun blodbanker, der er tilknyttet det offentlige sygehusvæsen, må tappe blod, og når kun Statens Seruminstitut må indsamle, producere, fremskaffe og distribuere plasma og blodprodukter, er der ingen, der kan udnytte det danske donorblod i profitøjemed, og det er vi godt tilfredse med.

Vi synes jo, dette er et interessant lovforslag. Det er faktisk et stykke tid siden, at den samme problemstilling var til behandling i Folketingets Europaudvalg, og dengang kritiserede vi bl.a. fra Enhedslistens side, at man nu ville i gang med at indføre det, som vi kaldte det indre blodmarked i EU. Dette er jo nemlig et eksempel på, at der er en grænse mellem det, vi betragter som sundhed, og det, som man i EU betragter som en ren handelsvare.

Derfor ser vi også lovforslaget som et forsøg på på et konkret område at bremse den – skal vi sige – markedsgørelse af alle forhold, også sundhedsmæssige forhold, som vi har set det fra EU's side, og i det her tilfælde altså af blodprodukter.

Vi synes også, det er godt, at man får slået fast, at Statens Seruminstitut skal stå for den videre distribution. Det er jo interessant, at det, der sker, er, at man faktisk mister en indtægt i amterne, idet man indtil nu har haft mulighed for at sælge til Seruminstituttet og også har haft mulighed for at sælge til f.eks. privathospitaler. Vi læser lovforslaget på den måde, at det er slut fra nu af, og det vil sige, at det, der sker, er, at for fremtiden er dette et område, som er fuldstændig friholdt for mulige økonomiske spekulationer. Det synes vi er godt.

Vi støtter det foreliggende lovforslag.

Addi Andersen (CD):

Kendelsen, der blev afsagt i marts måned af Klagenævnet for Udbud, var klar og entydig. Danmark havde handlet i strid med EU's indkøbsdirektiv, og derfor forsøger regeringen nu med dette lovforslag at finde en anden vej, så det alligevel bliver muligt for Danmark at fortsætte med sin hidtidige praksis, som bl.a. betyder monopol til Statens Seruminstitut på blodproduktområdet.

Værdien af det danske donorsystem med frivillige donorer, der giver blod uden betaling, sætter CD intet spørgsmålstejn ved, og det samme gælder selvforsyning med blod til brug for transfusion.

Men vi er betænkelige ved den uforbeholdne overbevisning om Danmarks ufejlbarlighed, som forslaget jo også udtrykker. Vi har oplevet blødersagen, som viste, at dansk sikkerhed og kvalitet ikke var helt så uovertruffen, som de fleste var vant til at tro.

I CD hæfter vi os også ved aspektet om forsynings sikkerheden, som efter forslaget menes bedst sikret med én producent her i landet. Det kan være sandt nok, men er det ikke samtidig en risiko at tage, når man kun spiller på én hest, som man jo gør med Statens Seruminstitut som eneaktør? Er der taget højde for, at der kan ske fejl eller uheld, så der af en eller anden grund opstår udfald i produktionen? Kan det i den situation tages for givet, at det helt uden eller med meget kort varsel lader sig gøre at importere et produkt for at dække behovet? Det vil jeg gerne spørge sundhedsministeren om.

Jeg vil i dag hverken give CD's tilslutning til eller afvisning af forslaget. Det har ikke været til høring før fremsættelsen, og vi vil derfor ikke tage stilling, før lovforslaget har været behandlet i udvalget.

Pia Kjærsgaard (DF):

Der har været sagt mange gode ord om det danske frivillige donorsystem, så det skal jeg ikke gentage. Jeg er fuldstændig enig i de synspunkter. Dansk Folkeparti mener, at det er rigtigt, og at det er en god ordning, som Danmark har med en donorbank på frivillig basis og uden vederlag. Sådan skal det være.

Nu har der været en sag vedrørende afvisning af EU-udbud af blodprodukter. Naturligvis skal vi bibeholde vores selvforsyning af blod og blodprodukter. Jeg er meget enig i, at det

ikke er en handelsvare. Sådan skal det ikke være. Det er usmageligt, og det er uetisk, hvis det nogen sinde skulle blive det.

Jeg må godt have lov at spørge sundhedsministeren alligevel: Kan vi fastholde det her, kan vi fastholde det her i forhold til EU med det her lovforslag? Det håber Dansk Folkeparti kan lade sig gøre. Ministeren har ikke brugt mange ord på det i selve lovforslaget, heller ikke i bemærkningerne, om vi eventuelt kan gøre det, som ministeren lægger op til med et lovforslag. Det må man jo formode, når regeringen kommer med lovforslaget. Og jeg skal sige, at Dansk Folkeparti selvfølgelig støtter lovforslaget.

Så synes jeg, det var interessant, hvad hr. Bruno Jerup fra Enhedslisten kom frem med om, at nu må man ikke længere sælge til privathospitaler. Det vil jeg godt have uddybet lidt fra ministerens side. Jeg synes, det var en interessant betragtning. Har hr. Bruno Jerup ret, eller hvordan?

Sundhedsministeren (Birte Weiss):

Jeg vil gerne takke for den meget positive modtagelse af lovforslaget. Jeg vil også godt sige, at det ikke kommer bag på mig, at det bliver positivt modtaget, for der er jo i Danmark en meget bred folkelig opslutning bag det, som vi kan kalde blodsagen.

Det vil sige, at det er et stykke hen ad vejen her i landet er en slags folkesag at medvirke til at give blod, simpelt hen fordi man gerne vil yde denne, ja, i virkeligheden er det jo en form for humanitær indsats. Og det er selvfølgelig det, der også er én af de væsentlige baggrunde for lovforslaget her, hvor vi har fået klagesagen på halsen.

Men jeg vil godt sige en lille smule om de hensyn i øvrigt, der ligger bag forslaget.

Det er for det første, at det danske donorsystem med frivillige og ubetalte donorer sikrer en høj kvalitet og en mængde, der er tilstrækkelig til at dække behovet for en lang række forskellige blodprodukter.

For det andet: En ordning med én producent her i landet giver den bedste forsynings sikkerhed og sikrer bedst, at donorernes betingelser for at afgive blod bliver respekteret.

For det tredje: Det er af behandlingsmæssige grunde væsentligt, at en befolkning behandles med blod og blodprodukter, der kommer fra den pågældende befolkning, og det er ikke sådan en eller anden speciel form for nationalisme, der ligger bag det. Det skyldes, at hoved-

parten af de bakterier og vira, der findes i blodet, i så fald er kendte for modtageren.

Og for det fjerde: På længere sigt er det vigtigt for os, at vi kan fastholde en positiv holdning til donorsagen i befolkningen, og derfor er det i alles interesse, at det blod, der bliver tappet, så også kan blive udnyttet optimalt.

Og for det femte: En fuld udnyttelse af de forskellige bestanddele i blodet fra ubetalte og frivillige donorer modvirker betalte donortapninger i andre lande med deraf følgende risici for overtapninger og andre alvorlige sundhedsmæssige problemer i disse lande.

Jeg kunne komme med en lang række andre argumenter, men jeg synes, det er vigtigt her under førstebehandlingen at få det tegnet så klart op som muligt.

Så blev jeg spurgt, om vi kan fastholde lovforslaget, om vi kommer i en eller anden form for krig med EU om det. Nu er det jo ikke sådan, at krige med EU altid kan forudses, men det er vores bedste overbevisning, at vi ved at etablere et lukket system, som der her er tale om, er ude over den indvending, der har været i forbindelse med klagesagen.

Det er nemlig også afgørende, at man på denne måde i praksis kan møde med argumenter, der lidt ligner dem, man har i andre lande, som har nogenlunde tilsvarende systemer, og det har vi naturligvis også skelet til i forbindelse med tilblivelsen af lovforslaget.

Det har naturligvis også været grundigt gransket i Justitsministeriet, det siger sig selv, fordi vi selvfølgelig skal være meget varsomme i forhold til EU-retten, så derfor ser jeg med fortrøstning frem til, at der ikke bliver særlige problemer knyttet til det.

Så spurgte fru Pia Kjærsgaard i forhold til private hospitaler, om der så ikke skal ske leverancer dertil. Det, der ligger i lovforslaget, er, at det er Seruminstittuttet, der er modtageren af blodprodukterne, og at det så er et spørgsmål om, at Seruminstittuttet har den videre kontakt til de aftagere, der selvfølgelig skal være – først og fremmest de enkelte amter – som aftager de færdigvarer, som Seruminstittuttet fremstiller eller lader fremstille på grundlag af det plasma, som Seruminstittuttet som enemodtager har hånd om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af lovforslag nr. L 256: Forslag til lov om ændring af retsafgiftsloven. (Forhøjelse af tinglysningsafgiften). Af justitsministeren (Frank Jensen). (FremSAT 6/5 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Christensen (S):

Socialdemokratiet kan støtte det foreliggende lovforslag.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg kan lige så klart meddele, at det kan Venstre ikke.

Det er, for at sige det mildt, faktisk ufatteligt, at man nu lægger en yderligere skat på husejerne på 800 millioner om året. Det er jo nemlig det, der sker. Det er endnu en gang skat. Nu har husejerne her på det seneste kunnet få en klar fornemmelse af, at man nu skal til at regulere på bruttoskatten og dermed også forringe rentefradraget for boligejerne. Så kommer det her. Man ved simpelthen ikke, hvor man er henne.

Den næste, afgørende indvending mod forslaget er jo, at det ganske enkelt er ødelæggende for mobiliteten på arbejdsmarkedet. Der er ganske enkelt efterhånden ingen, der kan flytte, og samtidig så forhøjer man bilafgifter og andre ting. Jeg kan ikke forstå, at det er den vej, regeringen vil.

Jeg vil lige til slut så bede justitsministeren afklare følgende: Ifølge forslaget træder loven i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende;